

Framtiden för sex och socialism

Anastasia Haydulina
Russia Today 1 januari 2009

Mariela Castro, chef för Kubas Centrum för Sexualupplysning
Foton Martin Österlin

En dag kommer din farbror Fidel att dö. Tror du att det kommer att påverka läget på Kuba?

- Till att börja med: Kubas folk kommer att sörja djupt, och förlusten blir omätbar. Men så vitt jag kan se vill kubanerna fortsätta på den socialistiska vägen också när Fidel inte längre är med, och på samma sätt när min far och andra föregångare dör, innebär det inte att revolutionen gör det. Vårt folk vill ha socialism. Men det är klart, vi är självkritiska och eftersträvar en bättre och rikare socialism, reformer som kan lösa dagens problem. Folk kommer med många förslag på vad som behöver göras för att vårt socialistiska samhälle ska utvecklas, ett samhälle som alltid ska garantera social rättvisa, jämlikhet och solidaritet, inom landet, och i våra relationer med andra. Vi vill ha välfärd, men inte som i de överdrivna konsumtionssamhällena. Jag tror att socialismen kommer att överleva på Kuba och närma sig utopin.

Samkönade partnerskap, är det möjligt i ett tidigare katolsk samhälle med ett kommunistparti i ledningen?

- Ja, det tror jag. I samhällen som våra är samkönade partnerskap möjliga. Historiskt har samhällen som försökt skapa socialism präglats av fördomar från den kapitalistiska tiden, när det gäller sexrelaterade frågor. Men i den kubanska versionen kommer förändringarna i att fortsätta, så att folk kan leva jämlikt med andra, oberoende av sexuell läggning. Vi kan inte bortse från det starka inflytandet från religioner som varit förhärskande i vår kultur, men de kommer inte

att kunna hindra oss att uppnå det socialistiska målet att garantera de mänskliga rättigheterna för alla. Därför har vi lagt ett lagförslag till parlamentet om att samkönade partnerskap. Vårt Centrum för Sexualupplysning har lanserat ett program för att via massmedia uppmärksamma hela samhället på de olika uttryck sexualiteten tar sig, och öka förståelsen för samkönade parförhållanden.

Precis som i andra patriarkala samhällen är det kubanska historiskt präglat av homofobi. På 60- och 70-talet ledde det till diskriminering, särskilt av homosexuella män. Psykiatrin klassade homosexualitet som psykiskt sjukdom, och erbjöd behandlingar. Så kubanska politiker, lärare och forskare utgick från detta. Men den tiden är över sedan länge och frågan har kommit upp ordentligt på dagordningen, läget har förbättrats påtagligt, men för att bli av med homofobin måste vi få tydliga lagar och politik.

Din mamma var en internationellt erkänd ledare i kampen för jämställdhet.

Vilka utmaningar står kubanska kvinnor inför idag?

- Manschauvinism finns fortfarande kvar och ojämlikhet mellan kvinnor och män. Fortfarande har vi få kvinnor i regeringen, men de blir allt fler bland tekniker, jurister, statssekreterare, ministrar och på ledande poster inom partiet. Flera län styrs av kvinnor. Men när problem uppstår i familjen är det ofta kvinnorna som tar sig an dem, med föreställningen att det är deras naturgivna uppdrag, att ingen kan göra det bättre, men männens deltagande i hushållsgöromålen är lika viktiga, särskilt i kristider.

Vilka andra framsteg vill du se på Kuba?

- Jag vill att USAs regering ska häva den ekonomiska, finansiella och handelsblockaden som de utsatt oss för i snart 50 år och som mycket påtagligt har hindrat oss att uppnå våra utvecklingsmål. Det har drabbat vår ekonomi, vårt handelsutbyte och finanser. Kuba får inga som helst utvecklingslån av internationella institutioner. Bolag som handlar med Kuba bestraffas av USA. Vi har stora problem med uppkoppling till internet eftersom vi inte får ansluta till fiberkabeln. Utan blockad skulle livet förändras på Kuba, ekonomin skulle växa, lönerna kunna höjas, produktionen och varuutbudet skulle öka.

Vi skulle till exempel också få mer svängrum för att utveckla demokratin så att regeringen kan fungera bättre. Vår regeringsform har bra struktur. Vi har ett moget och genomtänkt system som inte liknar något annat. Men vi måste utveckla det folkliga deltagandet. Det är kanske det allra viktigast och som kan skynda på andra förändringar.
översättning Eva Björklund